

ÀLBUMS FOTOGRÀFICS

Imatge de la barraca del tio Francisco, ubicada pel sector de l'Encanyissaça, de l'any 1889. / CEDIDA

Imatge de la torre de Soldevila de Tortosa, avui dia ja desapareguda. / CEDIDA

este fons a l'Arxiu Comarcal del Ripollès, amb el qual ha treballat conjuntament l'Arxiu del Baix Ebre per a recopilar i escollir les fotografies que conformen les més de 90 pàgines de l'àlbum fotogràfic.

Tot i la diversitat que conformava el fons dels fotògrafs, s'han escollit aquelles que responen a un àmbit més personal i familiar, fruit de les seues estades per Tortosa i per les Terres de l'Ebre, i que, en no haver estat publicades ni difoses, són rellevants per la informació desconeguda que aporten. En este sentit, els autors del llibre destaquen "les del Delta, precisament, perquè no se'n coneixien d'aquella època i ens mostren unes barraques encara no modificades per les exigències sanitàries de principis del segle XX". Així, les barraques deltaïques de finals del s. XIX, tal com mostra alguna de les imatges d'estes pàgines, no presenten revestiment de calç, una característica afegida durant les primeres dècades del 1900, segurament, per prescripció sanitària a causa de les malalties. També destaca la imatge d'un grup de dones eixugant la roba als afores del barri del Rastre, al peu de la lloma i fort del Bonet, que testimonia la llarga tradició de l'assentament de la comunitat gitana en este barri, així com el costum de fer la bugada comunitàriament i estenen la roba sobre les roques perquè s'eixugués.

La indumentària típica de l'època, segons l'activitat a desenvolupar, no passa desapercebuda als ulls dels vicecònsols francesos. D'esta manera podem veure amb certesa el clíxé associat a la fisonomia i atributs dels pescadors, la vida i roba pagesa

A l'esquerra, imatge d'un pescador de la Ràpita. A la dreta, imatge de l'aiguadara del balneari de Cardó. / CEDIDES

de parelles i famílies que habitaven el Delta, ben diferenciada dels pastors de la Caramella, com es vestien els caçadors forans i com ho feien els autòctons, i també els carabiners, els oficials de marina i guàrdies civils.

D'altra banda, el fons fotogràfic també permet reconèixer indrets que avui dia han viscut una gran quantitat de transformacions. És el cas del mas de Manuel de Córdoba -avui conegut com a mas de l'Ardiaca, situat a uns tres quilòmetres de Tortosa-, també de l'aleshores poc urbanitzat barri de Ferreries, el barri de Sant Jaume de Tortosa des d'una perspectiva bastant infreqüent, captada des de la platja de la Xiquina, que mostra la continuació de la façana fluvial, el barri de Remolins -amb l'antiga plaça de bous, on també s'aprecia el tram de muralla emmerletat que anava des de la torre Rodona fins al portal Vimpeçol i que va ser

enderrocant a principis del 1900; l'estació de mercaderies o el palau de Sant Ruf.

A més, també s'il·lustren indrets que avui dia ja no existixen, com és la visió poc coneguda de l'Eixample de Tortosa, amb els quarters i la muralla avui inexistents, la caseta dels Consums -coneguda com a Fielato o burot, situada al costat de l'accés al pont de barques- des d'on es controlaven els productes alimentaris que entraven a la ciutat per a imposar-los les taxes municipals; la torre de Soldevila, avui desapareguda i de la qual hi ha pocs testimonis gràfics; un molí flotant d'Aldover, que fa molts d'anys que van desaparèixer, un campament de pescadors de l'assut de Xerta o l'embarcació de vapor 'Ciudad de Tortosa'. Entre alguns indrets i elements que encara existixen avui dia podem trobar la torre de la Carrova d'Amposta, el canal d'Aldover -amb dos llauts remuntant

Imatge d'un molí flotant, construït sobre unes embarcacions que aprofitaven el corrent del riu per a fer moure les rodes, d'Aldover. / CEDIDA

Un grup familiar de catorze membres -només hi apareix un home- al Delta. Tots van descalços i coberts de cap, excepte una noia. / CEDIDA

l'Ebre, l'antiga navegació pel riu; la fàbrica del Toscar -també coneguda com de Pallarès- a Alfara de Carles, o la serra de Cardó.

L'àlbum fotogràfic d'Albert Curto, Montse Freixa i Josep Ribas, Du-

cloux & Ordinaire, el testimoni francès, ens permet fer un recorregut per la Tortosa i les Terres de l'Ebre de finals del segle XIX, durant els cinc anys que, el primer, va ser vicecònsol de la capital del Baix Ebre. ■